

Létrejött a francia-orosz katonai szerződés

Félnapitárgyalás után egyezett meg Barthou Litvinovval

Genf, május 19.

Amit genfi körökben csak sejtettek, de még suttogni se mertek róla, nyilvánosságra került. Kipattant az európai politika legnagyobb szenzációja. Litvinov és Barthou francia-orosz katonai szövetséget kötöttek.

A francia-orosz katonai szövetség kérdése már Herriot moszkvai látogatása óta a levegőben lógott és minden pillanatra le-
hetett várni, hogy kipattan és formális tárgyalásokban bővül ki. És most a két állam megbízottjai mellőzték a szokásos hosszú tár-
gyalásokat. Egy fél nap alatt egyeztek meg. Az bizonyos, hogy ez a megegyezés amilyen hirtelen lett kész, olyan gondos tanulmá-
nyozás alapját képezte. Eddig azért nem kötötték meg, mert Franciaország tekintettel volt Lengyelországra, amely nem nézte jó
szemmel az orosz-francia közeledést. Litvinov a hét folyamán Párisba utazik, hogy aláírja a végleges szöveget, amelynek alapján
még a június hónapban egy francia katonai misszió fog Oroszországba kiszállni azoknak a körülményeknek a tanulmányozására,
hogy a két hadsereget miként lehet közös alapokra helyezni.

Esőket jelentenek az egész országból

Bucurestiben felhőszakadás volt. -- Több helyen áradás fenyeget

Bucuresti, május 19.

Az ország minden részéből kiadós eső-
ket jelentenek. Erdélyben pénteken és szom-
baton egész nap esett az eső. Bucurestiben
pénteken este felhőszakadás volt, mely meg-

lehetősen súlyos károkat okozott. A folyók
majdnem kivétel nélkül megduzzadtak, sőt
Besszarábiában már-már kiöntéssel fenye-
getnek.

Június 5-én nyílik meg a parlament

Egymilliárdos kölcsön felvételéről tárgyal a kormány

Bucuresti, május 19.

A kormány egyik tagja Chisinaubar ki-
jelentette, hogy a kormány 1 milliárdos köl-
csön felvételéről tárgyal egy pénzcsoporttal.

A miniszterek egyébként tegnap Chisi-
nauból visszatértek a fővárosba és az első
minisztertanácsot hétfőn tartják meg. A par-
lament rendkívüli ülésének megnyitását
most már véglegesen június 5-re tűzték ki.

A parlament megnyitása után azonnal be-
nyújtják a költségvetést és a többi tör-
vényjavaslatokat, majd a parlament nyom-
ban elnapolja önmagát és június 9-én nyí-
lik meg újra.

Június 8-án nagy ünnepségek keretében
és fényes külsőségek között ünneplik meg a
király hazatérésének évfordulóját.

Maniut kezdték éltetni, amikor Vaida beszélni kezdett Brasovban

Brasov (Brassó) május 19.

Tegnap artotta meg a nemzeti parasz-
párt brasov (brassó) megyei tagozata nagy-
gyűlést, amelyen Vaida Sándor is megje-

lent. Amikor Vaida belépett az ülésterembe,
a jelenlevők nagyrésze
felállt és hosszasan éltette Mani
Gyulát.

Vaidát láthatóan meglepte a fogadtatás,
majd belekezdett beszédébe, amelyben rá-
mutatott Maniu kiváló képességeire és kije-
lentette, hogy mindenkor elismeri Maniu
szellemi felsőbbbségét. A disszidensek ekkor
félbeszakították és követelték, hogy hagyja
abba beszédét, mert Maniut akarják hallani.

Vaida ingerülten szólt rá a kiátozókra,
kijelentve, hogy ha a kongresszus Maniut
akarja, úgy ő visszavonul. A rend végül is
helyreállott és Vaida befejezhette beszédét.

Maniu tanácskozásokat folytatott
Iuniannal.

Az Adeverul úgy értesül, hogy Maniu
hívei újból összegyűlnek Szovátán. A lap
azt is írja, hogy a nemzeti parasztpárt el-
nöki tanácsának ülésén úgy Maniu, mint
Vaida résztvesznek. A párt teljes átszervezé-
séről lesz szó. Ki fogják mondani, hogy a
párt még nem gondol arra, megindítsa-e a
harcot a kormány megbuktatására, amely-
nek elismeri törvényes utódlását. Elismeri
annál is inkább, miután a kormányváltozás
ideje még nem érkezett el. A lap azt hiszi,
hogy diktatórikus célzatu lépések ki vannak
zárva és kormányzások továbbra is a parla-
menti rezsim szellemében fognak következni.
Befejezésül megállapítja a lap, hogy alkot-
mánymódosításra nem kerülhet sor az ösz-
szes pártok hozzájárulása nélkül. Az Adeve-
rul szerint Maniu megbeszélést folytatott
Iuniannal Oradeán (Nagyváradon) és Steré-
vel Bucurestiben, akivel egyébként még ta-
lálkozni fog.

Argetoianu a királynál

Bucuresti, május 19.

Argetoianu tegnap délelőtt kihallgatá-
son jelent meg az uralkodó előtt. A kihall-
gatás másfél órán át tartott és politikai kö-
rök nagy jelentőséget tulajdonítanak az
audienciának.

Lapunk mai száma 8 oldal, ára 2 lei

Kalkutta polgármestere Bucurestiben

Bucuresti, május 17.
Tegnap délelőtt 10 órakor a fővárosba érkezett Subhas Handra Rose, Kalkutta volt polgármestere. Az exotikus vendéget Sabareanu mérnök, a főváros sárga kerületének polgármestere fogadta és kalauzolta a városban.

RADIOMISOR

VASARNAP

Bucuresti. 10.45: Egyházi zene 11: Rádiózene, 12: gramofon 13.14: Lemezek 17: Luca-zenekar hangversenye 18.15: A hangverseny folytatása 19.20: Lemezek 20: Operettközvetítés.

Budapest. 8.45: Hírek 9: Református istentisztelet 10: Egyházi ének és szentbeszéd 11: Evangélikus istentisztelet 12.25: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés 12.30: A magyar főiskolai evezősbajnokság döntő versenyeinek közvetítése 13: Operaházi zenekar 14: gramofon 15: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata 15.45: Az 1. honvéd gyalogezred zenekara 16.30: Vitéz Aggházy Kamill előadása 17: A katonazene folytatása, 17.30: Elbeszélés 18: Bura Károly és cigányzenekara 19: Zilahy Lajos előadása "Magyar álom" 19.30: operettelőadás a Studióból 22: Hírek, sport és löversenyeredmények 22.30: Heinemann Ede és jazz zenekarának műsora. 23.10: Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál

HÉTFŐ

Bucuresti. 13.15: Lemezek 17: Rádiózenekar 18.15: Rádiózenekar 19.20: Moszkopóli énekművész hangversenye 20: Kétzon gorás játék 20.45: Éneknégyes 21.15: gramofon.

Budapest. 10: Egyházi népének és szentbeszéd 11.15: Unitárius istentisztelet 12.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés 12.30: Az operaházi zenekar. 14: Rádiókrónika 14.20: Hanglemezek 15.30: Arató Béla meséje 16: Közvetítés a főiskolai atlétikai bajnoki versenyről 16.40: Magyar nóták cigányzene kíséretével 17.40 Világhírű versek és zeneszerzemények a tengerről 18.25: Somogyi Nusi és Rátkay Márton előadó-estje 19.10: Zongora-hangverseny 19.40: Vidám csevegések 20.15: Az országos Iparos Dalverseny záróhangversenyeinek közvetítése 21 és 50: Hírek, sport és löversenyeredmények 22.10: Magyar Imre és cigányzenekarának muzsikáját a bécsi Rádió is átveszi 23.30: Len Baker jazz-zenekarának műsora, énekszámokkal.

KEDD

Bucuresti. 13.15: Lemezek 17: Motzoi-zenekar hangversenye 18.15: A hangverseny folytatása 19.20: Lemezek 20: Humphreys Dorothy énekel zenekari kísérettel 20.20: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye 21 és 15: Hangversenyfolytatás.

Budapest. 6.45: torna 9.45: Hírek 10: Felolvasás 12: Időjárásjelentés 12.05: Zongora-hangverseny fuvola kísérettel 12.30: Hírek 13.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vízállásjelentés 13.30: Banda Marci és cigányzenekara 14.40: Hírek, élelmiszerárak, placi árak, árfolyamhírek 16: Asszonyok tanácsadója 16.45: Hírek 17: Weekenház-építéséhez tanácsok 17.30: Gutenberg György szalonzenekarának műsora 18.10: Husz perc filmzene 18.30: Zenekari hangverseny 19.30: Utirajzok 20: Hegedű, zongorakísérettel 20 és 45: Hírek 21: Farkas Béla és cigányzenekarának hangversenye 22: Időjárásjelentés 22.05: Angol nyelvű előadás 22.20: Hanglemezek 23: Mándits Jazz-zenekarának műsora.

Erdélyi Magyarok

Május 21.

2 oldal

Felakasztotta magát, mert minden pénzét elvesztette

Oradea-Nagyvárad, május 19
Az auseui, (az Alesd melletti Óssi) csendőrség jelenti az ügyészségnek, hogy tegnap reggel Filips Moise 51 éves Luncoare községbeli gazdálkodó lakásában felakasztotta magát. A jelentés szerint tettét azért követte el, mert régen, mikor még gazdag ember

volt, mindenkinek adott kamatra pénzt kölcsön, amelyet most nem tudott visszakapni és maga családjával együtt a legnagyobb nyomorba jutott. Több napja éheztek. Végül kétségbeesésében az öreg ember véget vetett életének. Az ügyészség megadta az engedélyt a temetésre.

Harmincévi házasság után

Megmérgezte feleségét egy bihormegyei gazda, mert az nem akart elválni tőle

Gyilkosság Tasad (Tasádfő) községben

Oradea-Nagyvárad, május 19
A tasadi (tasádfői) csendőrség tegnap reggel telefonon jelentette a helybeli ügyészségnek, hogy Domokos Flora 56 éves asszony titokzatos körülmények között hirtelen meghalt. Gyilkosság gyanúja áll fenn.

A csendőrség az ügyészség utasítására megkezdte a nyomozást a titokzatos haláleset felderítésére és fél nap alatt szenzációs eredményeket ért el.

Megállapították, hogy az öreg asszony tulajdon férje, a tőle már két év óta különválva élő Gábor Pál, mérgezte meg Domokos Flórát.

Gábor Pál tasadi gazdálkodó harminc évén keresztül élt feleségével, Domokos Flórával és harminc év után lépett be ezeknek az egyszerű embereknek az életébe az a bizonyos harmadik.

Ez a harmadik aztán megkísérettette a dúsgazdag Gábor Pált és amit harminc év olyan szorosan összefont, egy 30 éves menyecske, jóképű asszonyka percek alatt szétválasztott.

Gábor Pál egy szép napon fogta magát és elköltözött hazulról. Előtte két évvel, otthagya feleségét, gyermekeit. Domokos Flora pedig gyermekeivel a falu szegénye lett. Közben az évek teltek. Az asszony nem akart válni. Hiába ígért neki az ember házat, földet, holtigvaló tartásdíjat, az asszony, a hites feleség mindent visszaadt. Végre Gábor Pál eljutott odáig, hogy

megfenyegette az asszonyt, hogyha nem válik el szép szerével, meggyilkolja.

Csütörtökön délután elment Gábor Pál a feleségéhez és kényszeríteni akarta, hogy a válásba egyezzen bele. Az asszony kitartott, előbbi elhatározásába és a férfi azzal vált el tőle, hogyha estig nem egyezik be, a hol napi napot nem fogja megérni.

Pénteken reggel a gyermekek niába zörgettek anyjuk szobájának ajtaján, nem kaptak választ. Meglepetve látták azt is, hogy az ajtó be van zárva, de a kulcs kívül van a záron. Egy perc múlva már berontottak az anyjukhoz, aki

otthalt az ágyban, mintha aludna. A szívroham azonban már nem működött, meghalt.

Futótizként terjedt el a faluban a hír, hogy Domokos Flórát megmérgezték. Aztán süttogni kezdtek, hogy Domokos Flórát, férje Gábor Pál mérgezte meg.

A csendőrök fülébe is eljutott a hír és még délelőtt Gábor Pál a csendőrség fogdájában volt. A gazdálkodó mindent tagadott. Semmiképpen sem akarta bevallani azt, hogy néhány nappal ezelőtt ő fenyegette volna meg a feleségét.

Az ügyészség Jeremia ügyészt és Beraiu törvényszéki orvost küldte ki a helyszínre, hogy a holttestet felboncolják és vizsgálatot megejtsék.

SPORT

Elutazott a román válogatott Triestbe -- Barátky nélkül

A román futballválogatott tagjai Timisoarán keresztül elutaztak Triestbe, hogy a cseh-román világ bajnoki mérkőzésre pihent erőket állíthasson ki. A legragyobb meglepetésre a csapat Barátky nélkül ment el, ami annak a jele, hogy a román sport-szövetségnek semmi reménye sincs arra, hogy sikere legyen annak a kérésének, hogy a FIFA engedje meg, hogy Barátky játsz-

hassék a román válogatottban.

Oradeáról (Nagyváradról) három játékos utazott el Timisoarára, hogy csatlakozzanak a román válogatotthoz. Püllök, a Crisana kapusa, Kovács és Bodola a NAC kiváló játékosai.

A csapat azonban előbb érkezett Triestbe.

Vasárnap AAC-Törekvés Oradeán (Nagyváradon)

Vasárnap délután érdekes meccset játszanak a Rhédey-kerti pályán. A Törekvés játszik az Aradi Atlétikai Klubbal. Nagyban emeli az érdeklődést az is, hogy ugy a Törekvés, mint az AAC bajnok csapatok vá-

rosukban. A Törekvés felállítása a következő: Farkas, Fábrián, Sándor, Groh, Klein, Major, Boksa, Spielmann, Pap Farkas II, Lukics.

A mérkőzést egészen olcsó helyárat mellett fogják megtartani.

János
bácsi

esik már az eső, nem lehet panasz.

— Mégis csak érdemes vót imádkozni ekkis esőjér. Én magam nem imádkoztam, de hallottam, hogy a főrabbi még börtönt is elrendelt a zsidó templomba, hogy eső legyen. Igaz, hogy aszonta, hogy csak tíz ember börtöljön, gondutta, inkább börtöjjék tíz ember előre, mintha nem gyünne eső, az egész hitkössigne börtölnije kéne utána.

— Mégis elkésett az eső, jó termés már nem lesz.

— Annyi csak lesz, hogy idehaza befödön elég legyen. Legfejjebb nem fogunk eksz portálni, ugyse igen van hova. Itáliát Magyarország vette árendába, most kötött a három állam szerződést Ösztrija, Magyarország és Olaszország, hogy csak egymástul vásárolnak és nem mennek a szomszéd börttyába. Itálija buzát vásárol, Ösztrija meg ugy gondolom bombákat, mivelhogy ott ebbe a cikkbe van legnagyobb forgalom.

— Olvasta, hogy Ottó vissza szeretne költözni Ausztriába?

— Elhiszem hogy szeretne. Aszonygya, hogy ha egy kis kan cellár van, miér ne lehetne egy kis kiráj is. Pláne most, hogy mán parlamenty sínes Ösztrijába, hanem a képviselőházat ki fogják adni bérbe annak, aki kiveszi, csak ípeg cirkusznak nem aggyák oda, mer akkor a nép azt tanájja hinni, hogy még mindig a honatyák tárgyalnak egymással.

Bucureștibe utazók figye'mébe!

Kitűnő ebédet kap 30 leier az „EUROPA” vendéglőben, Pasagiul Român Calea Victoriei (Rosenthal sarok)

— Mit szól ahoz, hogy Göring Belgrádba repült?

— A török külügyminysztterrel akart tanálkozni, pejig erre nem tudom mi szükségé vót. Fogott ű mán egy törököt magának akkor, amikor Hitler lett a kancellárja.

— Hát a Saar-vidéki népszavazással mi lesz. Franciaország erősíti a határait, sőt a francia külügyminisztter azt is mondta, hogy nem biztos benne, hogy ebbe az évbe nem 'sz-e háború?

— No, én biztos vagyok benne, hogy nem lesz, mer amíg a gázokkal lövődöznek egymásra, addig a külügyminysztterek is meggondujják, hogy nehéz lesz egy betony pincébe elbujni. Mer akkor nem lesz elég az álaré, amit most viselnek, amikor a békérül szavalnak a Népszöveccsigben. De azért hogy most megirták az újságok, hogy Jemenybe is mekkötötték a fegyverszünetet, még biztosabb vagyok, hogy Ejurópába se lesz háboru.

Ügyvédek figyelmébe

1 doboz carbon papír 50 lei

Mindenféle nyomtatvánvok
határidő napló,
fogalmi, famentes és gépiró papirok stb.
a legolcsóbb árban

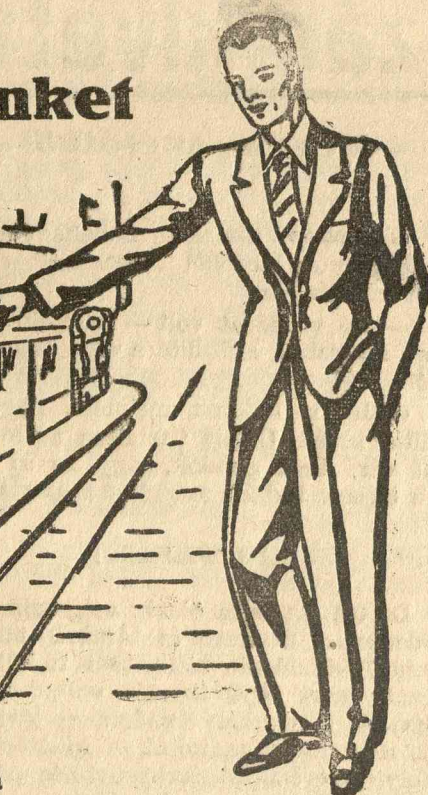
Pásztor Ede

papír és írószeráruházában Oradea,
Piața Mihai Viteazul 4.

Megnyitottuk üzlethelyiségünket

Sas-palota Metropol szálloda
bejárata mellett

Nikotinmérgezés áldozata lett a lakodalmi ebéden mulatozó iskolaigazgató

Tg-Mures (Marosvásárhely), május 19.
Tragikus haláleset történt tegnap egy targu-muresi (marosvásárhelyi) esküvőn. A lakodalmi ebédre Catarig Romulues, a VII. számú elemi iskola igazgatója is hivatalos volt és igen emelkedett hangulatban mulatott. Egyik cigarettát a másik után szivta

el és még dicsekedve mondta, hogy már a negyvenedik cigarettánál tart, amikor hirtelen rosszul lett és még mielőtt a gyorsan hívott orvos segítségére siethetett volna, kiszenvedett. Az orvos megállapította, hogy nikotinmérgezés ölte meg.

Súlyos ítélet a debreceni tiltott műtét bűnperében

A vádlott orvost 10 havi fogházra ítélték és orvosi gyakorlatot két évig nem folytathat. -- Az ítélet kihirdetése után az orvos elájult

Debrecen, május 19.
Ismeretes olvasóink előtt az a tiltott műtét, amelyet három ismert debreceni orvos hajtott végre Földesi Piroska debreceni lányon, aki ebben a műtétbe még a műtőasztalon belehalt. A debreceni törvényszék tegnap hirdetett ítéletet ebben a nagy port felverő bűntügyben.

A debreceni törvényszék Jeney tanácsa csütörtökön kezdte meg zárt ajtók mögött a tragikus végű Földesi Piroska gyilkosainak a bűnperét. Este nyolc órakor hirdették ki az ítéletet, amely teljes szövegében így hangzik:

„A magyar állam nevében, a törvényszék bűnösnek mondja ki dr. Moskovitz Zsigmondot gondatlanságból elkövetett emberölés vétségében és ezért őt 10 hónapi fogházra, valamint az orvosi gyakorlatától 2 évi felfüggesztésre ítéli. A két év eltelte után csakis újabb vizsga letétele után folytathat orvosi gyakorlatot. Dr. Gács János és dr. Takács János orvosokat pedig hamis orvosi bizonyítvány kiadásáért fejenként 400 pengő pénzbüntetéssel sújtja.

Amikor az elnök idáig jutott a halálspadban álló dr. Moskovitz megszólalt:

— Elnök ur, méltóztassék megengedni, hogy leülhessek.

Az elnök megadta az engedélyt és már folytatni akarta az ítélet indokolásának a felolvasását, amikor

Moskovitz megingott a széken, az arcá vialsárgává változott és a következő pillanathan lefordulva a székről elterült a terem padlóján.

A váratlan jelenet óriási megdöbbenést keltett, mert azt hitték, hogy az orvos megmérgezte magát. Ez azonban nem történt meg és rövid idő múlva az elnök ismét hozzá akart fogni, hogy tovább olvassa az ítéletet, amikor Moskovitz megint rosszul lett, úgy, hogy ki kellett szállítani a folyosóra, ahol a törvényszéki orvos megvizsgálta és annak a véleményének adott kifejezést, hogy tanácsosabb lenne, ha az orvos nem lesz jelen az ítélet további részének kihirdetésén.

A két orvos azonnal felebezett, még Moskovitz doktornak kézbesíteni fogják az ítéletet, hogy aztán beadhassa ő is a felebezést az ítélet ellen.

Az ítélet kihirdetésén több katonahíró is megjelent, mert néhány nap múlva kezdő tárgyalni a hadbíróság a Marosi katonarvos bűnperét is.

3 oldal

Erdélyi Magyarok

Május 21.

Számkivetve

— Regény az életről —

Grimshaw hirtelen abbahagyta véres munkáját. Az erdőből farkasüvöltés hallatszott vészjóslóan.

— Jó vadászat volt — ismételte Grimshaw, miközben letörülte a vért izmos harjáról.

Claire is lehajolt moháért, hogy beletörölje kezét. Ujjait vastagon fedte az alvadtt vér. Arra gondolt, hogy az új életben csak álissal tudják magukat fentartani.

XIII. FEJEZET

De túl a pusztán élésen még sokkal több minden várt Clairet és társát, míg győzelmiük gyümölcsét biztosítani tudták maguknak, mert nyilvánvaló volt, hogy más gyilkosok is vannak a vadonban kívülük és azok már megszimatozták a kiöntött vért. A folyton erősödő farkasüvöltés arra intette Grimshawt, hogy készüljön megvédeni zsákmányát.

Haladék nélkül megbeszélte Clairevel a teendőket.

— Szó sem lehet róla, hogy reggel előtt csinálgassunk valamit a szarvasokkal — mondta — Egyre jobbra cipelhetjük őket itt a domboldalon, de többet nem tehetünk. Egyikünknek vissza kell mennie a táborba parázsért és a baltáért.

Claire a panaszos, elnyújtott farkasüvöltésre figyelt, amely fenyegetően vágott bele az éj csendjébe.

— Mondja mit tegyek? — kérdezte oly nyugodtan ahogy tudta.

— Ezt akarom éppen megbeszélni. Ugy szeretném, ha maga a kevésbé veszélyes feladatot vállalná. Megtörténhetik, hogy eltéved a sötétben, még ha a folyó mentén halad is hazafelé. Aztán az is lehet, hogy valamely erdei ragadozó ijeszti meg, bár nem hiszem, hogy több is történjék. Másfelől ezek a szarvasok ide fogják csalni a vidék összes farkasait. Lehet, hogy nem nagyon zavarnak magát, de elpusztíthatják a zsákmányunkat, mielőtt elkergetné őket.

— Hát maga jobban megtudná védeni a zsákmányt, mint én?

— Azt hiszem. Csak tél közepén igazán veszélyesek a szürke farkasok, amikor az éhség elszánttá teszi őket.

— Nos, akkor majd én megyek vissza a táborba — mondta Claire minden habozás nélkül.

— Nagyon nem szeretem, hogy ezt kell kérnem magától, de úgy látszik, nincs más választás — mondta Grimshaw.

Megmutatta Clairenek, hogyan kövesse a folyó mentét és hogyan hozza el a parászt hamuba takarva. De aggodalmas arccal nézett a lány után, amikor annak karcos alakja távolodott.

Claire azt mutatta, hogy nem fél, de azért szorongó szívvel ment utjára. Egészen más dolog volt ez az erdő, ha éjjel és egyedül járt benne az ember. A vére megfagyott ereiben, amikor hirtelen egy bagoly hűhögött a feje fölött. Ezer megnevezhetetlen rettegés fogta el egy száraz ág megreccsenésére. Mialatt tapogatva kereste az utat egy sűrűbb helyen, két tüzes szem parázslott rája, amitől a torkában érezte a szívét és felemelte landzásként, hogy lecsapjon vele. De a világitó szempár eltűnt a sötétségben és utána arra rezzent össze, hogy egy száraz ág esett a vállára. Örült, mikor nyílt elő a jutott, közelebb a folyóhoz, de akkor meg ismét megrezzent egy loccsanásra, mit valószínűleg egy hód, vagy más víziállat okozott.

Targu Mures (Marosvásárhely) közelében

Agyonsujtott a villám egy 14 éves pásztorfiút

Tg-Mures (Marosvásárhely), május 19.
Tegnap délelőtt hatalmas vihar vonult végig Tg-Mures (Marosvásárhely) s a környező falvak fölött. Egymást érték a lecsapó villámok és a zivatar emberáldozatot is követelt. Maiarus (Magyaró) község hatá-

rában a mezőn legeltette nyáját Nagy Mihály 14 éves pásztorfiú, amikor a vihar teljes erejével tombolni kezdett. A kisfiú ijedében egy fa alá menekült, de vesztére, mert a fába villám csapott, amely a kis gyermeket is halálra sújtotta.

Követésre méltó példa

Satu Maren (Szatmáron) már maximálták a kenyér árát

Satu-Mare (Szatmár) május 19.
A nagy szárazságot a satu-marei (szatmári) pékek is kihasználták és a kenyér árát egyik napról a másikra 2 lejjel emelték. Az interimár bizottság legutóbb tartott ülésén foglalkozott a kérdéssel és félbarna kenyér árát 6 leiben, a fehér kenyérét 7 leiben állá-

pitották meg. Egyben figyelmeztették a pékeket, hogy aki a maximált árakon felül árusítja a kenyeret, árdrágitást követ el, amit szigorúan büntetnek. A terményárak egyébként Satu-Maren (Szatmáron) visszaestek. Buza 380—400, árpa 260—270, rozs 180—200, tengeri 240—300 lei.

Emlékezzünk!!!

Lángtenger az egykori német-francia hadszíntéren

A nagy hőségben egymásután robbannak fel a régi bombák

Páris, május 19.
Az egykori német-francia hadszíntér délkeleti frontszakaszán a híres Hartmannsweilerkopf környékén feltámadtak a világháború borzalmait.

Messze környéken lgyulladtak a mezők és a zöld fák alatt heverő, fel nem robbant bombák százai a tűzokozta hőségben egymásután robbantak szét. Az egész vidég egyetlenegy lángtenger és a sorozatos gránátrobbanások a világháború legerősebb pergotüzeire emlékeztetnek. A mezőtűz úgy keletkezett, hogy a közeli belforti helyőrség parancsnoka utasítást adott a környéken heverő sokszáz gránát ártalmatlanná tételére és nem akarták veszélyeztetni a turisták életét. A katonák összeszedték a gránátokat és a tűzvédelmi szakértők azután megfellelő óva-

tossággal egyenként felrobbantották az ugynevezett bedöglött lövedékeket.

Az óvatossági rendszabályok azonban — ugylátszik — nem voltak kielégítőek mert a forró gránátzsilánkok olyan földre estek, ahol fű volt és meggyújtották a teljesen kiszáradt növényzetet. Mire a környékbeli falvak tűzoltósága kivonult, már semmit sem lehetett tenni a hatalmas lángtengerrel szemben.

Az egész környéket le kellett zárni és most több méter széles árkok ásásával próbálják elszigetelni a tüztengert.

Az esti órákban a tűz még magasabb lánggal égett és a robbanások olyan hevesek voltak, hogy a tűzoltóságot is vissza kellett vonni, mert a szerterepülő gránátok az egész környéket veszélyeztetik.

Három súlyos sebesültje van a blaji (balázsfalvai) vonatösszeütközésnek

Cluj (Kolozsvár) május 19.
Súlyos vasuti szerencsétlenség történt tegnap délután hat óra tájban Blaj (Balázsfalva) és Somfalva között. A Blajról (Balázsfalváról) induló személyvonatba teljes sebességgel befutott egy Praid (Prajdról) felől érkező tolatómozdony. Az elkerülhetetlen katasztrófát látva,

Fülöki Endre 39 éves mozdonyvezető az utolsó pillanatban leugrott a vonatról és súlyos agyrázkódást szenvedett. Cristian Fülöp 48 éves fűtő azonban már nem tudott leugrani és súlyos sérüléseket szenvedett, mindkét lába több helyen eltört.

A két vonat óriási erővel futott egymásba, úgy hogy a személyvonat kocsija erősen megrongálódott, egy asszony és egy gyermek súlyosabban megsebesültek.

Suten CFR inspektor Clujról (Kolozs-

várról) azonnal a helyszínére utazott, ahol megállapította, hogy Prajdról (Prajdról) elmulasztották Blaj (Balázsfalva) állomást értesíteni a tolatómozdony elindításáról. A vizsgálat folyik.

Pénteken a késő esti órákban beszállították a cluji (kolozsvári) klinikára a blaji (balázsfalvai) vasuti szerencsétlenség harmadik áldozatát Groza Iosif vasuti tisztviselőt, aki oldalbortatórést szenvedett. A forgalmi tisztviselőt ese 11 órakor megvizsgálták az orvosok. Holnap valószínűleg sebészeti beavatkozásra kerül sor, mivel egy vas szilánk hatott be a jobb lábába.

Lakbörleti szerződés blanketták kaphatók Pásztor Ede papíráruházában, Piata, Szász 4.

Ha a gyárba megy vásárolni akkor sem szerezheti be olyan olcsón **SZÖVEI** szükségletét, mint a szolidaritásról ismeretes

Havas és Grünfeld posztógyári lerakat
Oradea, Str. Avram Iancu 8.
hol állandóan dus választék áll a közönség rendelkezésére. Ügyeljen a címre!
Kivánságra utazónkat küldjük.

A berlini merénylet-pör

Tárgyalás közben jelentkezett egy „lát-nok”, aki lelki szemeivel látta az igazi bombamerénylet

Az elnök kidobta a látnokot és a vádlott mázolósegédet tagadása ellenére valószínűleg mégis kivégzik

Berlin, május 19.

Schultze Ervin kommunista mázolósegéd bombaperének csütörtöki tárgyalási napján érdekes tanu jelent meg a bíróság előtt. Mint ismeretes Schultze azert helyezett vád alá, mert március 21-én egy magas állásu nemzeti szocialista autója elé gránátot dobott. A merénylő a vizsgálóbíró előtt be is ismerte a tettet.

A főtárgyalás szerdai napján a vádlott meglepetésszerűen visszavonta a vallomását és hangoztatta, hogy kényszerítették a vallomásra. A tárgyalás közben telefonon jelentkezett az elnökül Machner Gusztáv festőművész, aki azt mondta, hogy nagyon fontos közölni valója van az ügyel kapcsolatban. Machner megjelent a tárgyalóteremben is és elmondta, hogy neki víziói vannak és ezeknek a látomásoknak az alapján meg tudja mondani, hogy ki a tettes a robbanás

ügyében.

Néhány hokusz-pokusz után a festőművész így kiáltott fel:

Most már tisztán látok. Schultze értetlen. Isten megmutatta nekem az igazi tettet. Fekete kabátja volt és a porosz belügyminiszterium tetejéről dobta le az uccára a bombát.

Az elnöknek ekkor elfogyott a türelme és kidobta a látnokot és tovább folytatta a tárgyalást, amelynek előreláthatólag súlyos ítélet lesz a befejezése.

Ne legyen bebeszél, haladjon a kórral.

Csak egyszer próbálja ki a **SMINDRIK Cipőkrém** mely jobb és olcsóbb bármely más cipőkrémnél. **SMINDRIK** üzlet Oradea, Piața Mihai Viteazul 5. sz. Halpiaccal szemben.

Szeplőt, májfoltot

két hét alatt elmulaszt — észrevétlenül hámlaszt

a **FLOREAL 2-es számú krém** Egy tégely ára 40 lei

Vezérképviselet: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Jogerős az anyagyilkos Zemplén Dénes fogház-büntetése

A táblai ítélet azonban még a fogházbüntetés kitöltése után is javítót ír elő

Budapest, május 19.

Az ítéletábla csütörtöki ítélezett vég-ső fokon az anyagyilkos Zemplén-fiu ügyében. Mint ismeretes, Zemplén Dénes, Zemplén Géza műegyetemi tanár fia egy fejsze-csapással megölte édesanyját. Az anyagyilkos fiu felett első fokon a kiskorúak bírósága ítélezett és Zemplén Dénes 3 évi és 3 hónapi fogházat kapott. Az ítélet ellen az ügyész felebbezett és a törvényszék 4 és fél évi fogházra súlyosította a Zemplén-fiu büntetését. Az ügyész ezt az ítéletet is megfelebbezte és most az ítéletábla foglalkozott az ügyel és megerősítette a büntetőtörvény szék ítéletét.

A tábla döntése igen érdekes indokolásu — Megállapított tényekből következtetve — mondja az ítélet — a cselekmény okai közül egyik sem volt olyan erős, hogy annak hatása alatt a fiatalok terhelte lelkében támadt indulatok elérhették volna azt a fokot, amely kizárja a megfontolást, elhomályosítja az értelemet és kólatortta volna az akarat szabadságát. Az kétségtelen, hogy a vádlott az anyja miatt szegyenkezett, e miatt az anyját gyűlölte, de az is bizonyos,

hogy az anyja és a fiatalok terhelte között, míg együtt éltek, napirenden voltak az éles-hangu kölcsönösen bántó civódások, aminek a forrása a szülők feldult családi élete és a fiatalok terhelte anyjával szemben tanusított tiszteletlenül durva és sértő magatartása volt.

Az ítélet indokolása megállapítja még, hogy a vádlott az ágyban fekvő, álmából felriadt anyát rövid szóváltás után hátulról sujtott baltacsapásokkal verte agyon, tehát nyilvánvalóan orozva ölte meg. A terhelte nagy kegyetlensége, cinikus magaviselete, a töredelmes megbánás teljes hiánya az ítéletáblában azt a meggyőződést keltette, hogy a fiatalok lelkében az elvetemült gonoszság olyan mértékben fészkel, hogy ottan azt csak hosszabb ideig tartó fogházbüntetéssel lehet kiirtani.

Ha azonban ez a hosszabb fogház sem eredményezné a fiatalok terhelte gyökeres átalakítását, a törvény módot nyújt arra, hogy a fiatalok a fogházbüntetés kitöltése után még utólagos javító nevelésben is részesül-jön.

Petárda robbant a brüsszeli szociáldemokrata klubban

Brüsszel, május 19.

Tegnap éjjel kevéssel éjjel előtt petárda robbant a brüsszeli szociáldemokrata klubnak a rue Samaritaine-ra néző ablaka alatt. A robbanás bezúgta az ablakokat, de súlyosabb kárt nem okozott. A rendőrség több letartóztatást eszközölt.

Mellbelőtte magát egy diák, de súlyos sebével még más-fél kilométert gyalogolt

Miskolc, május 18.

Petrik Andor 16 éves diák csütörtöki Diógyőr mellett levő Tapolca fürdőhelyen leventepuskájával mellbelőtte magát. A golyó közvetlenül a diák szíve mellett hatolt be és súlyos sebet ejtett. Ennek ellenére Petrik még mintegy másfél kilométert gyalogolt, amíg Tapolca községbe ért. Itten a diák összeesett és kórházba szállították. A tettének okáról megtagad minden felvilágosítást.

Ujabb robbanás halván embert zárt el a külvilágtól a monsi halál-bányában

Brüsszel, május 19.

Még el sem múlt az a megdöbbenés, amely a monsi szénbányában történt borzalmas robbanás nyomán támadt és amelynek negyvenegy halálos áldozata van s tegnapra újabb szörnyű katasztrófa történt a monsi halál-tárna közvetlen közelében.

Az egyik tárnában újabb robbanás történt és a leomló törmelék 60 embert zárt el a külvilágtól. Itt azonban van némi remény arra, hogy a szerencsétlenül járt bányászok egyrészt megmentik, mert a nyomban megindított mentési munkálatok eredménnyel kecsegtetnek.

Rehabilitálták a tasnadi orvosokat

Tasnad, május 19.

Körtőlbelül egy éve annak az esetnek, a mely abban az időben nagy port vert fel, hogy Klein Záli orbó lányon dr Klein Jenő és dr Pop Nicolae. tasnadi orvosok állítólag tiltott műtétet hajtottak végre. A halva született gyermek felboncolásával, valamint az anya megvizsgálásával dr Tamás careli (nagykárolyi) városi tiszti orvos lett megbízva és az ő véleménye alapján úgy dr Klein Jenőt, mint dr Pop Nicolae tasnadi orvosokat az ügyesség vád alá helyezte. Dr. Tamásnak abban az időben nem volt alkalma a nevezett orvosokat kihallgatni, hogy az anyán a beavatkozást hogyan és mi okból tették, mert abban Zamfir akkori tasnadi csendőrmester megakadályozta.

Az így tévesen és egyoldaluan felvett jegyzőkönyv alapján lett az eljárás megindítva a két orvos ellen. Ez ügyben a vármegyei főorvost is kihallgatták aki szintén bevizsgálta az ügyet és az ő szakvéleménye alapján a vád megdőlt és annak következtében felmentették a tasnadi orvosokat.

A meghurcolt orvosok rehabilitációjáért fordultak a megyei orvosi collegium fejelemi bizottságához s a héten a collegium döntést is hozott ez ügyben, mely szerint megállapította, hogy magzatelhajtásról szó sem volt, csupán a beteg egy injekciót kapott súlyos vesebajának (eclampsia) gyógyítására. Ezen megállapítás után a teljes elégtételt kapott két tasnadi orvos most anyagi kártérítésért akarják perelni dr Tamás careli (nagykárolyi) városi tiszti orvost.

5 Erdélyi Magyarország

Május 21

A kolumbácsi légyveszedelem tovább tart és a jövő évben valószínűleg megismétlődik

Száz légy csipése kioltja az ember életét. — Orvosok nyilatkozata a veszedelemről

Cluj (Kolozsvár) május 19.
Erdélyben a kolumbácsi légy-veszedelem tovább tart, sőt még fokozódik. A pusztító utjukra elindult légyrajok úgy hőmpölyögnek tovább, mint hatalmas folyó és már is újabb területeket árasztanak el. Bihor, Cluj és Samos-megye után más elértek Szilágy megyébe is, ahol a veszedelmes légycsipések következtében nemcsak több állat pusztult el, hanem sok ember is veszedelmes csipéseket szenvedett.

A kolumbácsi légy-veszedelem ez alkalommal először jelent meg Erdélyben és így igen keveset tudunk róla. Éppen azért, mert még ezen a területen nem pusztított a szakemberek nem igen foglalkozhattak vele most azonban komolyan hozzáláttak ahhoz, hogy ezeknek az apró, de annál veszedelmesebb élősködőknek természetét, életműködését és mérgező mivoltukat megismerjék. Egyaránt foglalkoztatja ez a kérdés úgy az állatorvosokat, mint az emberorvosokat, mert csipésük állatokra és emberekre egyaránt veszélyesek.

Dr. László Tibor állatorvos, a cluji (kolozsvári) vágóhid igazgatója, érdekesen ismertette azt a veszedelmet, melyet a kolumbácsi legyek feltűnése idézett elő.

— Az eddigi felfogás szerint a kolumbácsi legyek petéiket az édesvízi hegyifolyókba rakták le és a kikelt légyrajok onnan indulnak el pusztító utjukra. Eddig Erdélybe sohasem jutottak el a légyrajok, mert a bihari havasok elzárták előlük az utat. A szakirodalom felemlíti, hogy 1886-ban volt hasonló mérvű légyjárás, mikor a Duna-Tisza közén felhatolva, Észak-Poroszorszáig jutottak el. Újabb tapasztalatok azt bizonyítják, hogy nem igaz az a feltevés, mintha a legyek petéiket édesvízi patakok partjain raknák le. A tény az, hogy a Vas-kapu szoros környékén levő sziklarepedésekben tanyáznak és minthogy egy-egy nőstény millió meg millió petét rak le, hihetetlen mértékben szaporodnak. Mostani elterjedésüket az idézte elő, hogy igen korán köszöntött be a tavasz, a sziklák felülete hamar átmelegedett és a peték mind kikeltek. Élettartamuk 40—50 nap, ennyi ideig tart a vándorlásuk is úgy, hogy május 25. és 30. között körülbelül véget ér nálunk is a veszedelem. De csak erre az évre. Mert biztos, hogy a jövő évben ismét megjelennek, mint-hogy eddigi felvonulási utjukban számtalan petét raktak le és ezek, ha jövő évben ismét korán lesz tavasz, kikelnek és ismét elárasztják majd egész Erdélyt.

— Az tudományosan megállapított tény — és ezt az általunk végzett kísérletek is igazolják, hogy a legyek csipésükkel kigyómérgezhöz hasonló mérget visznek be a testbe. Ez a mérge elsősorban az idegközpontokat támadja meg, de behatol az izmok közé is és megmérgezi az egész szervezetet. Légycsipésben kímált állatok húsától ember és állat mérgezésben betegedik meg. A kutyák megdöglének. Negru professzor, polgármesterhelyettes utasítására a vágóhid melletti kísérleti állomáson most dolgozzák fel a kísérleti eredményeket, amelyekből majd meg lehet állapítani pontosan ezeknek a veszedelmes apró legyeknek pusztító tulajdonságait. Értesülésem szerint Cluj (Kolozsvár) ed-

dig 12 nagymarha pusztult el, azonban rengeteg a megbetegedett állatok száma.

A vágóhidi igazgató ezután megmutatta a sertésvágóhídon már megölt és letakarított sertések hasán a csipéseket. Mintha himlős lenne az állat, annyi megszámlálhatatlan csipés van a sertésen, főleg a hasiszerveken. A legyek által megcsipett részeket megsemmisítik. Sertésnél a mérge nem terjed át az állat egész testére, mert a bőr és a husos részek között zsírréteg van, amin a mérge nem tud áthatolni. Clujon (Kolozsváron) eddig a vágóhídon két marha húsát semmisítették meg légycsipések miatt.

Beszélggettünk ezután dr. Lenghel magántanár orvossal, aki már néhány év óta tudományosan foglalkozik a kolumbácsi legyekkel.

— A kolumbácsi legyeknél a mérge az állat fejében van s a mérgeknél éppen olyan tulajdonsága van, mint a vipera, vagy kobramérgek. A tavaly Aradon az összegyűjtött legyek fejéből kivontam a mérget és összehasonlítottam egy Cluj (Kolozsváron) fogott vipera mérgevel; a két mérge azonos volt. Emberre csak akkor veszedelmes a csipés, ha legalább száz légy csipi meg. Hideg vértű állatokra nem ártalmas a csipés és a hidegvértű lovakra sem. Kísérleti célokból a

közelmultban egy fiatal disznóra légyrajt engedtem, száznegyven légycsipést olvastam meg a disznón, amely két nap alatt elpusztult. A légymérge, a vörös-vérsejteket oldja fel éppen úgy, mint az ismert kigyómérgek. Véleményem szerint az első légyraj volt az, amelyik a környéken pusztított, a jövő hónapban megismétlődik a második raj, úgy, hogy a veszedelem korántsem múlt el. Csak a nőstények csipnek és rajzanak, a hímek otthon maradnak. Preventive csak úgy lehetne védekezni az állathullások ellen, ha a légyraj megindulása előtt ellenmérgeggel oltanák be az állatokat.

Ehez azonban elsősorban ellenmérge készítésére lenne szükség, amelyet légycsipésben elhullt állatokon levő mérgező anyagok kivonásával lecsökkentett erejű mérgek előállításával lehetne elérni. A következő években el lehetünk készülve arra, hogy a légyrajok ismét megjelennek és így előre kell gondoskodni arról, hogy hatásos védőeszközökről s gyógyszerekről gondoskodjunk.

A fenti két nyilatkozatból az tűnik ki, hogy a veszedelem nem múlt el, sőt megismétlődésére lehet számítani, jó lesz tehát már jóelőre gondoskodni arról, hogy a gazdák koratavasszal lássák el magukat védőorvosszerekkel.

Pünkösdi ajándéktombolánk eredménye

Kiknek jutott újabb száz nyeremény

Tegnap dőlt el pünkösdi ajándéktombolánk eredménye, amely újabb 100 szerencsés olvasónkat juttat kellemes meglepetéshez. A szerencsés számok és nyereményei a következők:

Disz írókészetet aragonitból nyertek: 11151, 6446.

Ébresztő órát nyertek: 353, 1961.

Női ruhaanyagot nyertek: 8357, 2841, 9853, 516.

Nyári pullovert nyertek: 139, 3561, 2641, 3444, 848, 5423, 3160, 860, 5414.

Vászoncipőt nyertek: 11656, 2652, 3169, 875.

Férfi inget nyertek: 4264, 8547, 1875, 128.

2 pár női harisnyát nyertek: 8928, 9339, 11581, 6673.

Két pár férfi zoknit nyertek: 740, 9878, 1849, 8451.

6 női zsebkendőt nyertek: 8366, 11479, 11630, 8371.

6 férfi zsebkendőt nyertek: 9476, 1726, 2555, 3380.

2 törülközőt nyertek: 9690, 8659, 5922, 2579.

2 nyakkendőt nyertek: 233, 691, 9353, 6662, 3422.

Virágvázat nyertek: 3816, 357, 4763, 738.

6 személyes vízeskészetet nyertek: 9466, 5880, 11634.

6 személyes boroskészetet nyertek: 10333, 1677, 734.

6 személyes likőrkészetet nyertek: 873, 3830, 6873.

Üveg hamartartót nyertek: 1486, 6820, 3627.

Üveg vajtartót nyertek: 2432, 3160, 358, 12121.

Üveg cukortartót nyertek: 1970, 665,

Erdélyi Magyarság levélpapírt nyertek:

8268, 2431, 4620, 8551.

2 kg. cukrot nyertek: 3831, 1870, 491,

2986.

3 illatos szappant nyertek: 688, 11265,

8693, 2983.

Kölni vizet és pudert nyertek: 4755,

1687, 6854, 3750.

Regénysorozatot nyertek: 6870, 8658,

4749, 3226.

Színes írókészetet nyertek: 3419, 8497,

11469, 1535.

Csavaros írónt nyertek: 8176, 9880,

1545, 8687.

Kérjük a nyerő számú tombolajegyeket

keddtől fogva beszolgáltatni a kiadóhivatal-

ba, amely kiszolgáltatja a nyereményeket.

E héten már lejár a májusi tombola és

megkezdődik a legújabb akció ismét 100 nye-

reménnyel. Főnyeremény 6 napi Püspök-

fürdői nyaralás.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!
(az anatóliai legtekintélyesebb alkotása)
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vendéghépviselet: Friedman Armin, Oradea
Promenad Eminescu 16.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4

Mi fő a genfi boszorkánykonyhában

Franciaország és Szovjetország szoros szövetségre lépnek

Barthou és Litvinov hosszantartó tanácskozásokat folytattak. — Barthou minden akadályt el akar hárítani, hogy a Szovjet belépessen a Népszövetségbe. — Titulescu is találkozik Litvinovval. -- Elhalasztják a Saar-vidéki népszavazást

Páris, május 19.

Az összes francia lapok élénken kommentálják Barthou és Litvinov megbeszéléseit, amelyről a két államférfi természetesen nem adott hivatalos nyilatkozatot.

A Matin azt írja, hogy Barthou francia külügyminiszter és Litvinov szovjet külügyi népbiztos Oroszországnak a Népszövetségbe való belépéséről tárgyaltak.

Az Echo de Paris már tovább megy és hosszú cikkben foglalkozik ezzel a különös találkozással, amely szerint a kölcsönös fegyveres segélynyújtásról szól.

— A locarnói szerződés értelmében — írja a lap — Franciaország csak olyan állammal köthet fegyveres segélynyújtási egyezséget, amely tagja a Népszövetségnek.

A kölcsönös fegyveres segélynyújtási egyezség előfeltétele tehát Oroszország belépése a Népszövetségbe.

Szovjetországnak népszövetségi helyzetéről írván a lap, megjegyzi, hogy a kisanant szívesen veszi a szovjet belépését a Népszövetségbe, csupán Lengyelország van ebben a kérdésben különvéleményen. Vannak még egyes kisállamok, amelyek nem veszik szívesen Szovjetországnak belépését, de a franciák remélik, hogy igen rövid időn belül ezt is elfogadják intézni. Ugyanis a népszövetségi alapokmány szerint egy államot csak abban az esetben lehet felvenni a Népszövetségbe, ha minden tagállam beleegyezik.

Ha csak egy állam is él a vétőjogával, akkor Oroszország nem léphet be a Népszövetségbe és

Franciaország számára csak egy út létezik, hogy titkos katonai szerződést kössön a szovjettel.

London, május 19.

A Daily Mail párisi levelezője feltűnést keltő hírt közöl egy ismert politikussal való beszélgetéséről. A francia politikus, akinek nevét a lap nem közli, a következő nyilatkozatot tette:

— Anglia cserbenhagyta Franciaországot és már nem barát többé. Franciaország tehát szükségyszerűleg más ország, más nagy hatalom felé orientálódik és ez nem lehet más, mint a Szovjet.

— Amikor Franciaország látta, hogy a leszerelés ügye haldoklik, jónak látta, hogy a német felfegyverkezés ellen biztosítsa magát még pedig azáltal, hogy a szovjetet bevigye a Népszövetségbe, Németország helyett még pedig állandó tanácstagsággal.

— A szovjet ezzel szemben nem fog késni és megneemtámadási szerződéseket fog kötni azokkal az államokkal szemben ame-

lyekkel szemben azt Franciaország fogja kérni.

Genf, május 19.

Titulescu román külügyminiszter hirtelen történt Genfbe utazását élénken kommentálja a sajtó. Azt egyöntetűen megállapítják, hogy Titulescu azért utazott egy héttel hamarabb Genfbe, hogy fontos megbeszéléseket folytasson Litvinov szovjet külügyi népbiztossal.

Románia, Jugoszlávia és Törökország genfi kiküldöttai azonnal megbeszélésre gyűltek össze. Litvinov, a szovjet nevében még a

leszerelési konferencia megnyitása előtt támadást kizáró szerződéseket fog kötni a kisanantant államaival. Ez is egyik eszköze Franciaországnak arra, hogy a népszövetségi tanács tagállamait kedvezőre hangolja a szovjettel szemben.

Mielőtt Litvinov ezeket a szerződéseket aláírná, Párisba utazik, hogy ott is tanácskozásokat folytasson. Ebből az alkalomból Barthou francia külügyminiszter is visszatér a francia fővárosba, sőt nem lehetetlen az sem, hogy Titulescu is ellátogat Párisba.

Litvinov Trockijt békiti Stalinnal

Páris, május 19.

— Petit Parisien tegnap reggeli száma Barthou francia külügyminiszter egy igen érdekes és feltűnést keltő nyilatkozatát közli.

— Franciaország — írja a lap — megtalálta a módját, amellyel kényszeríteni fogja tudni Németországot, hogy a Saar-vidéki ügyet simán kezelje.

— A Népszövetségnek ugyanis jogában van, ha úgy látja, hogy helyes, a Saar-vidéki népszavazás dátumát kitolni tetszése szerint. Ha Németország azt akarja, hogy a Saar-vidék ügye ezen az ülésszakon ne le-

gyen elintézőve, akkor csak csináljon úgy, ahogy neki tetszik. De akkor nyugodjon abba is bele, hogy a népszavazást ki fogják tolni, mert a népszövetség nem mehet bele, hogy Németország terror alatt tartsa az egész népszövetségi tanácsot.

Genf, május 19.

Litvinov, pénteken este Genfből felső Savoira utazott, ahol jelenleg Trockij tartózkodik. Egyes genfi lapok azt írják, hogy Litvinov egyenesen Trockijhoz utazott, hogy beszéljen vele. Állítólag Stalinnal akarja kibékíteni.

Tatarescu miniszterelnök a kormány hathónapi munkájáról

A chisinaui minisztertanácson a kormányfő nyilatkozott az összes aktuális problémákról

Chisineu, május 19.

Tatarescu és miniszterei csupán egy napig tartózkodtak Chisineuban, ahol a kormányfő beszámolt a hat hónapos kormányzás eredményeiről.

— A kormánynak legnagyobb cselekedete az volt a hat hónap alatt, hogy nem fordult a Nemzeti Bankhoz rendkívüli segélyekért, hanem ellenkezőleg mindig pontosan fizette a tisztviselőket, sőt vissza tudta téríteni a mezőgazdasági hitelintézet 600 millió kölcsönét is.

— Második nagy gazdasági műve volt a kormánynak a külföldi hitelezőkkel való megegyezés. Bár még perfektúálva nincsen ez a megegyezés, azonban a küszöbön áll és minden pillanatban várjuk annak megkötését. Elmondta még Tatarescu miniszterelnök, hogy felfrissítették a közigazgatást, bevezették az új kontingentálási rendszert. És ugyanakkor kereskedelmi szerződéseket kötött Olaszországgal, Spanyolországgal és Magyarországgal. A közutak kijavítására a munkálatok megindultak. Közeli program a Resica és karánsebesi és dornavatrai vasútvonal felépítése.

A közoktatási tere is kivette részét a munkából. 6800 új tanítói állást létesített. Tető alá hozták az új közigazgatási oktatásról szóló törvényt.

Közegészségügyi téren is sokat tett a kormány.

A külpolitikára térve a miniszterelnök mint hangsúlyozta, hogy a külpolitikai irányzatot a nemzeti egység diktálja és Románia a békeszerződések keretein belüli barátsággal akar minden nemzettel szemben viselkedni.

Végül a következőkkel fejezte be Tatarescu miniszterelnök beszédét:

— A mi rezsimünk, nem a törvényhozási rezsim. Bizottságot fogunk kiküldeni a közigazgatási reformjavaslat elkészítésére. Tatarescu végül felhívást intézett a pártokhoz, amelyben felkéri őket a nemzeti együttműködésre.

A miniszterelnök szavait Inculeti belügyminiszter, mint besszarábiai politikus válassza és a besszarábiai kérdést fejtegette.

**Veszek
ócska ólmot
Cím a kiadóban**

Erdélyi Magyarság

1. oldal

Május 21.

Időjárás

Élénk, él, változó felhőzet, sokhelyen újabb záporosók, zivatarok. A hőmérséklet alakulása bizonytalan.

— Tájékoztató. Az állami osztálysorsjáték igazgatósága arra való tekintettel, hogy a sorsjegyek iránti kereslet folyton növekszik, felhívja a közönséget, sorsjegyeik idejében való megújítására, nehogy az árusítók a kellő időben meg nem újított sorsjegyeket másnak adják el. Az igazgatóság.

Egy kereskedő felbujtására akarta megmérgezni gazdáit a tizenötéves treis-scaunei (háromszékmegyei) leány

Timisoarán is meg akarta mérgezni urnőjét egy tizenötéves szobalány

Sfantul-Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) május 19. Röviden jelentettük már, hogy borzalmas tett színhelye volt a napokban a treis-scauna (háromszékmegyei) megyei Nagyborosnyó. Csüsz Kálmán nagyborosnyói ref. kántortanító és családja éppen vacsoráját fogyasztotta, amikor a feleségnek feltűnt a tej különös íze. Csüsz Kálmánné figyelmeztette az urát is, hogy valaminek kell lennie ezzel a tejjel. Az asszony megjegyzésének Csüsz Kálmán nem tulajdonított különösebb jelentőséget. Kálmán nevéti kisfiával jóízűen elfogyasztva a vacsorát, az iskolába sietett, ahol hetek óta szindarab betanításával foglalkoztatja a falu ifjúságát.

Lefekvés után

Csüsz Kálmán tanítón és fián a mérgezés tünetei kezdtek mutatkozni.

Felesége rosszat sejtve azonnal elhívatta dr. László orvost, aki első segélyben részesítette a szerencsétlen embert és fiát. A gyors beavatkozás sikerrel járt, mert Csüsz Kálmánt és fiát

meg lehetett menteni az életnek.

Megdöbbenőbb azonban az volt, hogy az orvos megállapította, hogy

a gyors megbetegedést arzénmérgezés okozta.

A gyanu mindjárt a 15 éves cselédfiánnyra irányult, aki borzalmas tettét látva, a faluból megszököni igyekezett. A falubeliek nem sokára elfogták és a hatóságok faggatására be is vallotta, hogy gazdáját Tóth borosnyói kereskedő felbujtására mérgezte meg. Későbbi vallomásaiban azonban azt állította, hogy saját magát akarta megölni. Hogy a mérget honnan szerezte, arra azt felelte, hogy az ur permetező levéből öntött a tejbe.

A vizsgálat még folyik. Így teljesen pontos adatokkal nem szolgálhatnak. De mindezenre

az ügy hátamögött borzalmas bosszú tátong.

Kisborosnyón különváltan él Bitai Imre és neje, tanítónő. A tanítónőt melegebb barát-

ság fűzte Tóth kereskedőhöz. Tóth talán szerette volna visszaadni Bitai Imrénét férjének. Állítólag Csüsz Kálmánné ellenezte volna ezt, aki unokahuga Bitai Imrenek. A faluban azt hiszik, hogy Tóth talán kísérleteinek a kudarc láttán vetemedett borzalmas tetteire, felbérelve a tizenötéves cselédet gazdája és annak felesége megmérgezésére. A csendőrök vasraverve szállították be a sf.-gheorghei (sepsiszentgyörgyi) ügyészségre a két letartóztatottat. Csüsz Kálmán és fia állapota ma már javulóban van, úgy, hogy életveszélyről nincs szó.

Timisoara (Temesvár) május 19. German Hortensia II kerület Str. Saguna (Begajobbsor) 3. szám alatt lakó magánzó három nappal ezelőtt feljelentést tett szolgátlánya, a 15 éves giarmata-i (gyarmatai) származású Flegér Annamária ellen.

Négy nappal ezelőtt German Hortensia meglatogatta egy barátnője, ki kizárás-

káját az előszoba asztalán hagyta fekvé. — Mig a két nő a nappali szobában beszélgetett, Flegér Annamária kikutatta az előszoba asztalán fekvő táskát és megtalálta benne German Hortensia barátnőjének 2000 lejért, melyet magához vett.

Egy órával később úgy German Hortensia, mint barátnője hiába tették tüvé az egész lakást, a kétezer leit nem találták meg. Délben Flegér Annamária bejött asszonyához és felmutatott kétezer leit, majd azt állította, hogy a pénzt seprés közben a szemét között találta meg. Az asszony természetesen nem adott hitelt ennek a mesének és kilátásba helyezte, hogy feljeleníti a leányt. Másnap reggel, amikor a szobalány behozta a teát, Germanné érezte, hogy annak valami különös íze van. Gyanút fogott és visszaküldte a teát azzal, hogy a leány hozzan neki kávé.

Germanné azonban a kávéban is ugyanazt a különös ízt érezte, mire behívta a szobalányt és felszólította, hogy kóstolja meg a kávé. A szobalány vonakodott ezt megtenni, mire Germanné bezárta az ajtót, kikutatta a lányt, aknél egy csomag kőszódát talált.

Az asszony azonnal telefonált a rendőrség-re, mely a szobalányt őrizetbe vette. Flegér Annamária a rendőrségen bevallotta, hogy a 2000 leit ő lopta el, majd tettét megbánta, amikor urnője meggyanúsította a lopással, elhatározta, hogy urnőjét megmérgezi, majd ő is öngyilkos lesz. A lányt letartóztatták.

Egy munkásnak eltört a hátgerince, egy másik halálraégett

Szerencsétlenségek napja a satu-marei (szatmári) Unió vagongyárban

Satu-Mare (Szatmár) május 19. Két súlyos szerencsétlenség történt rövid egymásutánban a satumarei (szatmári) Unió vagongyárban. Szerdán délután Kacsó György 42 éves munkás munkaközben megcsuszott és elvágódott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy az esztergapadnak esett, amelyen eltört a hátgerince. Állapota igen súlyos.

Tegnap reggel ugyancsak az Unió va-

gongyárban eddig még ismeretlen okokból kigyulladt az olajtartály és robbanásszerűen égni kezdett. Vojtos György 25 éves munkás odasietett, hogy elzárja az égő tartályt, ruhája azonban tüzet fogott és lángralobbant. Kétségbeesetten, égő fáklyaként rohant a szomszéd szobába, ahol társai segítségére siettek, de a szerencsétlen ember ekkorára már harmadfoku égési sebeket szenvedett. Állapota reménytelen.

Amíg a házbeliek esküvőn voltak kifosztották a lakásukat

Targu-Sacuesc (Kézdivásárhely), május 19. Vakmerő betörést követtek el ismeretlen tettesek Bretcu (Bereck) községben. Vátny Miklósné a szomszédos Lennia községbe ment, ahol egyik rokonának esküvőjére volt hivatalos. Az asszony egész éjjel tá-

vol volt hazulról és ezt az időt használták fel a helyzettel bizonyára ismerős betörők, akik álkulccsal behatoltak a házba és onnan 15 ezer lei készpénzt, valamint több értéktárgyat vittek el. A csendőrség nyomoz

Ebéd közben rosszul lett és meghalt a timisoarai [temesvári] adófőnök

Timisoara, május 18. A timisoarai pénzügyigazgatóság rokon szentes és népszerű főtisztviselője: Francu Ádám, a harmadik számú adóhivatal főnöke, hirtelen meghalt. Tegnap még hivatalában dolgozott és délután egy órakor ment haza ebédre. Jókedvűen érkezett meg Doja (Dózsa)-ucca 49 szám alatt levő lakására és családjával leült ebédelni, amelyhez a kertben a lugas alatt terítették. Beszélgetés közben fogyasztotta el a levest, utána felkelt és kijelentette, hogy kissé járkálni akar.

Alig tett azonban néhány lépést, amikor beült az egyik székre. A következő pillanatban elszedült és mozdulatlanul terült el a földön. Azonnal orvost hívtak, aki megállapította a halált, melyet az ivászhátrahagyás okozott.

Valódi "Kühne"-féle csibe keltető-gépek és műanyag igen előnyös árban eladó. Oradea, Str. Francjeze 12. 388

APROHIRETÉSEK

Bucurestibe ügyes lapárosok felvétetnek 16 keresettel. Jelentkezni Bucurestiben, Balcan Press, Str. Cobalcescu 29, vagy a kiadóhivatalban.

Magános ember vincelléri, gazdálkodói, vagy pincemesteri állást keres kaucióval. Cln Császár József Sacueni (Székelyhid). Reg. Maria 44. 1211

JEGY-GYÜRÜK

legnagyobb választékban, legolcsóbban csakis

Kerfész-nél Strada Nicolae Iorga 9 Zöldfa passagel szemben Aranyat legmagasabb árban vesznek.

Jó forgalmu fehér pékség lakással kiadó Tasnad-Blaja Salaj, Spinker Julia. 1212

Megbízható újságárusokat felvesszünk. Jókeresettel az Erdélyi Magyarság árusításához, Alad (Élesd), Baia Mare (Nagybánya), Turda, Gherla (Szamosújvár), városok részére. Jelentkezni vagy az ottani megbízottaknál, vagy a kiadóhivatalban Oradea, Piata Viteazul Mihai 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA